

Motion till riksdagen 2023/24:92

av Cecilia Engström (KD)

Förändrad sammansättning av Advokatsamfundets disciplinnämnd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör införa en disciplinnämnd enligt dansk modell och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under senare tid har det framförts kritik mot Advokatsamfundet och dess disciplinnämnd där kritikerna anser att samfundet inte utövar den tillsyn som förväntas. Vidare anförs att påföljderna för advokater som missköter sitt uppdrag inte medför uteslutning i den utsträckning som kan förväntas och att Advokatsamfundet i grunden är en intresseorganisation som har en tendens att värna sina medlemmar. Kopplat till detta har det även framförts kritik mot påstådda oskäliga advokatarvoden i såväl brottmål som migrationsmål.

I Sverige är disciplinnämndens ordförande, vice ordförande och sex ledamöter advokater som samtliga väljs av Advokatsamfundets fullmäktige. Därutöver finns tre offentliga representanter som utses av regeringen. Sammansättningen i sig öppnar upp för frågor om opartiskhet då åtta av disciplinnämndens ledamöter är advokater och i den meningen kollegor med dem som efter inkomna klagomål prövas av nämnden.

Till skillnad från den svenska modellen så har exempelvis Danmark en motsvarighet, Advokatnævnet, som inte bara prövar disciplinärenden utan även arvodesärenden.

Advokatnævnets sammansättning skiljer sig från Advokatsamfundets disciplinnämnd i Sverige: Advokatnævnets ordförande och två vice ordförande är domare och utses av ordföranden i Danmarks högsta domstol, Højesteret. Nio ledamöter i Advokatnævnet utses av Danmarks justitieminister och nio ledamöter väljs bland advokater av danska advokatsamfundet.

Den danska modellen borgar för en hög trovärdighet och ökar sannolikheten för objektiva bedömningar. Ett införande av en liknande modell i Sverige borde även välkomnas av Advokatsamfundet, vars objektivitet idag ifrågasätts från flera håll. Det ligger i sakens natur att ärenden som rör advokater och klagomål mot dessa bör handläggas av en nämnd som inte står under direkt inflytande av advokaternas eget samfund.

Mot den bakgrunden yrkas att Sverige inför en disciplinnämnd enligt dansk modell.

Cecilia Engström (KD)